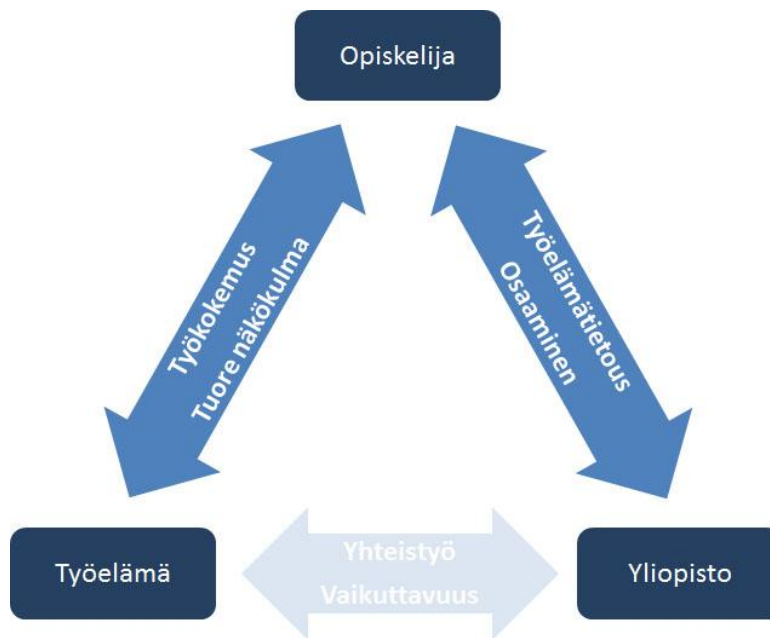

Kaikki irti harjoittelusta

Osa 1

Käytännön opas harjoittelijalle

2015

Lampila Satu, Jurvakainen Anne, Pesonen Johanna ja Liimatainen Jaana O.

Yliopisto-opintojen työelämäintegraatio –hanke 2013

Sisällysluettelo

Miksi harjoitteluun?.....	5
Harjoittelua tuetaan monella tavalla	7
"Marssijärjestys"	8
Yliopiston harjoittelutuki	9
Harjoittelu Suomessa	9
Kansainvälinen harjoittelu	11
Erasmus+ harjoittelu.....	11
Harjoittelu Euroopan ulkopuolella.....	11
Edustustoharjoittelu.....	12
Muut harjoittelutuet	12
Miten valmistaudun harjoitteluun?.....	14
Vinkkejä harjoittelupaikan etsimiseen	15
Harjoittelun alkaessa.....	15
Miten harjoittelupaikassa kannattaa 'esiintyä'?.....	17
Ongelmia?.....	18
Mitä harjoittelun jälkeen? Miten hyödynnän oppimaani tulevaisuudessa?	19

Useimpien Oulun yliopiston koulutusohjelmien opintoihin kuuluu harjoittelu, jonka voit tehdä joko Suomessa tai ulkomailla. Koulutusohjelmasta tai pääaineesta riippuen harjoittelu voi olla joko pakollinen tai vapaaehtoinen. Myös harjoittelun ajankohta ja kesto vaihtelevat alasta riippuen. Harjoittelu tehdään yleensä opintojen keski- tai loppuvaiheessa ja se kestää tyypillisesti 2 – 3 kuukautta. Vaikka suurin osa opiskelijoista sijoittaa harjoittelun kesäaikaan, harjoittelun voi tehdä mihin vuodenaikaan tahansa. Voit halutessasi tehdä harjoittelun myös osaaikaisena. Harjoittelu on hyväksyttävä oman oppiaineesi edustajalla etukäteen.

Useimpien oppiaineiden opiskelijoilla on mahdollisuus hakea taloudellista tukea harjoitteluun eri tahoilta. Näistä asioista saat lisätietoa oman tiedekuntasi opintooppaasta tai verkkosivuilta sekä oman koulutusohjelmasi tai pääaineesi harjoittelun yhteyshenkilöltä sekä opiskelijakeskuksesta.

Tähän oppaaseen on koottu paljon tärkeää tietoa harjoitteluun liittyen, kuten tietoa rahoituksesta, harjoittelu- ja työsopimuksista, eri harjoittelumahdollisuuksista sekä vinkkejä sopivan harjoittelupaikan etsimiseen. Muista tutustua myös Kaikki irti harjoittelusta! Osa 2. Harjoittelun käsikirjaan (<http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu>). Käsikirjan tehtävät auttavat sinua pukemaan osaamisesi sanoiksi, tukevat harjoitteluun liittyvää tavoitteen asettelua ja suuntaavat harjoittelun jälkeistä opinto- ja urasuunnitelmaasi.

Harjoittelijan muistilista

- ole ajoissa liikkeellä!
- seuraa ilmoittelua
- ennen harjoittelua selvitä
 - o harjoittelusta vastaava henkilö laitoksellasi
 - o harjoittelukäytännöt (pituus, sisältö, raportointi jne.)
 - o harjoittelun tukimuodot
 - o harjoittelun hyväksyttäminen oppiaineen edustajalla
 - o allekirjoitettu harjoittelusopimus
- harjoittelun aikana
 - o allekirjoitettu työsopimus
 - o yhteyshenkilö
 - o tavoitteet jne.
- harjoittelun jälkeen
 - o työtodistus
 - o palaute
 - o raportointi
 - o opintopisteet

Miksi harjoitteluun?

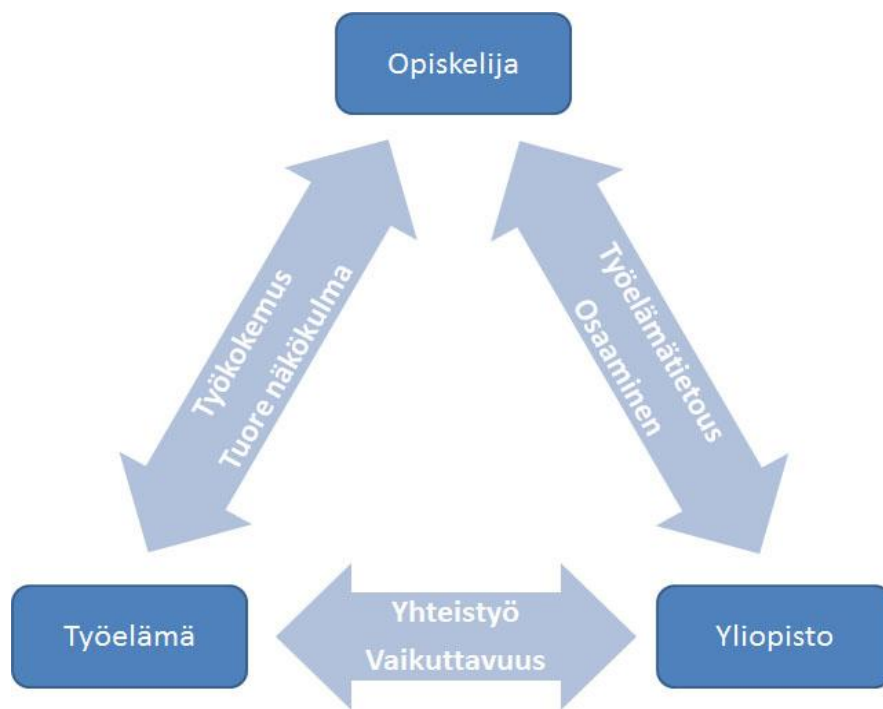
Harjoittelussa pääset luomaan yhteyksiä työelämään sekä soveltamaan kursseilla oppimiasi asioita käytännössä. Oivallat, mitä kaikkea jo osaat, ja osaamisesi vahvistuu sekä tiedollisesti että taidollisesti. Huomaat myös, mitä muita taitoja työelämässä tarvitaan. Näin voit saada lisää potkua opintoihisi ja uusia näkökulmia sivuainevalintoihin.

Harjoittelu tehostaa myös urasuunnitteluasi. Harjoittelussa oma työidentiteettisi ja näkemyksesi siitä, millaista työtä tulevaisuudessa haluat tehdä, vahvistuvat. Harjoittelussa saat oman alasi työkokemusta, jota monet työnantajat arvostavat. Paikasta, jossa suoritat harjoittelun, saattaa tulla tulevaisuudessa työpaikkasi.

"Korkeakouluharjoittelija on itsenäiseen ajatteluun ja toimintaan kykenevä aikuinen ihminen, jolle voi antaa isoja, haastavia kokonaisuuksia ja hän pystyy ne pienellä opastuksella hoitamaan." (Työnantajan palaute)

Työnantajat hyötyvät harjoittelijoista monin tavoin. Opiskelijana tuot mukana alan uusinta tutkimustietoa ja tuoreen näkökulman työhön. Tuttu harjoittelija on helppo palkata töihin myöhemminkin.

Harjoittelusta on hyötyä myös yliopistolle. Harjoittelu tehostaa vaikuttavuutta ja vuorovaikutusta ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Lisäksi yliopisto voi saada harjoittelusta uusia näkökulmia opetukseen ja tutkimukseen sekä arvokasta työelämätietoutta ja palautetta sekä sinulta että työnantajaltasi.

Kuva 1. Harjoittelu on yksi kanava opiskelijan, työnantajan ja yliopiston väliselle vuoropuhelulle.

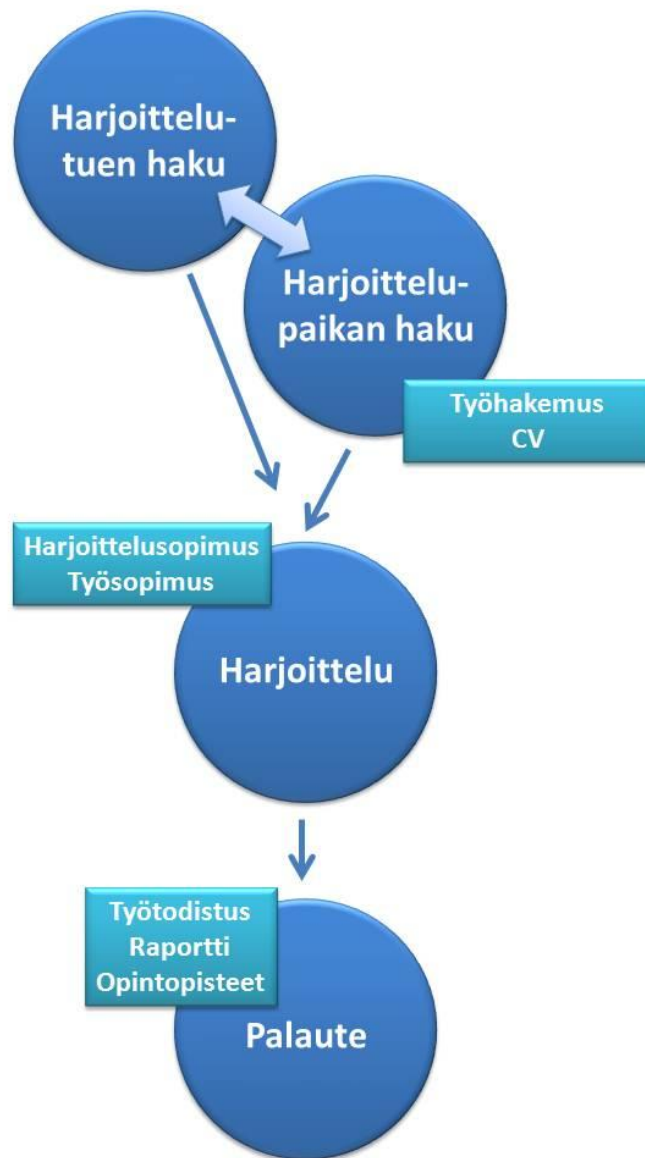
Harjoittelua tuetaan monella tavalla

Harjoittelusta kuuluu pääsääntöisesti maksaa palkkaa. Voit myös hakea erilaisia rahallisia tukia harjoitteluun. Oulun yliopisto tukee sekä kotimaassa että ulkomailla tapahtuvaa harjoittelua. Tietoa erilaisista tukimahdollisuuksista ja niiden hakemisesta löydät yliopiston opiskelijakeskuksesta ja harjoittelun verkkosivuilta <http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu> sekä tästä oppaasta. Harjoittelu ilman tukea on toki täysin sallittua!

Kuva 2. Harjoittelutuet vuonna 2015

"Marssijärjestys"

Kuva 3. Harjoittelun eteneminen alusta loppuun. Harjoittelutuen ja -paikan haku voivat mennä osittain päällekkäin. Edustustoharjoittelussa tuki haetaan ennen harjoittelupaikan haun aloittamista.

Yliopiston harjoittelutuki

Yliopisto tukee vuosittain noin 400 tutkinto-opiskelijan harjoittelua myöntämällä heille harjoittelutuen. Harjoittelutukea annetaan sekä Suomessa että ulkomailla tapahtuvaan harjoitteluun. Suomessa tapahtuvaan harjoitteluun haetaan tuki Täydentävien opintojen keskuksen ja oppiaineiden ohjeiden ja aikataulujen mukaan. Kansainvälisen harjoittelun tukea haetaan opiskelijakeskuksen ohjeiden mukaan.

Harjoittelutukien anomisesta tiedotetaan säännöllisesti ja erityisesti loppu- ja alkuvuodesta, joten on tärkeää seurata oppiaineestasi ja opiskelijakeskuksesta tulevia sähköposteja ja muuta viestintää. Muista hakea tukea hyvissä ajoin sillä harjoittelutukien määrä on rajallinen. Tämä on erityisen tärkeää, mikäli olet lähdössä ulkomaille!

Huomaa, että vastaanottamalla yliopiston harjoittelutuen sitoudut antamaan yliopistolle palautetta harjoittelustasi sekä rekisteröimään suorituksen opintopisteet mahdollisimman pian.

Lisätietoa harjoittelusta löytyy harjoittelun verkkosivulta <http://www oulu.fi/yliopisto/harjoittelu>. Oppiaineesi harjoittelua koskevat tiedot on hyvä tarkistaa yksikkösi verkkosivuilta.

Harjoittelusopimukset ynnä muut tarvittavat lomakkeet löydät Oulun yliopiston opiskelun lomakkeet -sivuilta <http://www oulu.fi/yliopisto/opiskelu/lomakkeet/harjoittelu>

Harjoittelu Suomessa

Harjoittelutukea haetaan yleensä kalenterivuoden alussa. Voit tarkistaa oman oppiaineesi harjoittelutuen hakuajat ja hakumenettelyn oman tiedekuntasi opinto-oppaasta tai verkkosivuilta tai oman oppiaineesi harjoittelun yhteyshenkilöltä.

Tuen suuruus on 1600€/opiskelija (vuonna 2015) ja sen voi saada vain kerran ylempään korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa tutkintoa kohti. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että harjoittelussa työkokemusta kertyy vähintään 1,5 kuukautta. Oppiaine voi määritellä harjoitteluopintojakson suorittamiseksi vaadittavan työkokemuksen määrän myös suuremmaksi. Tuki on käytettävä opintosuunnitelmaan kuuluvaan harjoitteluun. Harjoittelun ajalta työnantajan on maksettava vähintään Kelan määrittelemää palkansaajan työssäoloehdon täyttävää palkkaa 1165€/kk (vuonna 2015). Harjoittelutuki ei kata kokonaan harjoittelijan palkkakustannuksia, joten työnantaja maksaa yli menevän osan.

Kaikista harjoittelutuella rahoitetuista harjoittelujaksoista tehdään kirjallinen harjoittelusopimus, jonka allekirjoittavat harjoittelun yhteyshenkilö ja työnantaja. Harjoittelija tekee työnantajan kanssa työsopimuksen. Harjoittelija on työsuhteessa työnantajaan, joka maksaa opiskelijan palkan sivukuluineen ja laskuttaa yliopistolta enintään harjoittelutuen verran/opiskelija.

Harjoittelua oman oppiaineen sisällä tulee välttää, koska harjoittelun tarkoitus on tutustuttaa opiskelija uuteen työympäristöön, mutta sitäkin voidaan tukea perustelluista syistä. Harjoittelun voi suorittaa omassa yliopistossa myös muussa kuin omassa yksikössä. Harjoittelusta tehdään harjoittelusopimus ja lisäksi työsopimus harjoittelijan ja yliopiston välille käyttäen nimikettä 'yliopistoharjoittelija'. Yksikön on maksettava palkkaa vähintään 1353,67€/kk (2014). Harjoittelun jälkeen yksikkö laskuttaa Täydentävien opintojen keskukselta harjoittelutuen.

Tavoitteena on, että harjoittelija saisi työstään palkkaa. Harjoittelu on kuitenkin mahdollista tehdä myös palkattomana, jos muuta vaihtoehtoa ei ole. Palkattomassa harjoittelussa tehdään sijoitussopimus, jossa sovitaan sekä opiskelijan että harjoitteluorganisaation vastuista, tekijänoikeuksista, työsuojelusta, vakuutusvastuista sekä muista yleisistä työsuhteeseen liittyvistä ehdoista.

Lisätietoa Suomessa tapahtuvasta harjoittelusta löytyy opiskelijakeskuksen harjoittelun verkkosivulta <http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu/harjoittelutuki>

Kansainvälinen harjoittelu

Harjoittelua ulkomailla voidaan tukea Erasmus+ -ohjelman, edustustoharjoittelutuen ja Euroopan ulkopuolisen harjoittelutuen avulla.

Erasmus+ harjoittelu

Euroopassa tapahtuvaan opintoihin sisältyvään harjoitteluun voit hakea Erasmus+ -harjoittelutukea. Erasmus+ -harjoitteluvaihto on Euroopan unionin rahoittama harjoitteluohjelma korkeakouluopiskelijoille. Huomaa, että voit saada Erasmus-harjoittelutukea, vaikka olisitkin ollut Erasmus-opiskelu- tai harjoitteluvaihdossa aikaisemmin. Harjoitteluun voi lähteä Erasmus-ohjelmaan osallistuviin maihin. Harjoittelupaikka pitää löytää itsenäisesti jonka jälkeen voi hakea Erasmus-tukea. Erasmus-harjoittelupaikaksi soveltuvat julkiset ja yksityiset organisaatiot ja yritykset, mutta eivät Suomen edustustot ulkomailla, EU:n organisaatiot tai EU-ohjelmia hallinnoivat organisaatiot.

Erasmus-harjoittelutuki koostuu kahdesta osasta: Euroopan unionin maksamasta Erasmus+ -apurahasta sekä Oulun yliopiston maksamasta apurahasta (810 €/opiskelija). Erasmus+ -apurahan suuruus riippuu opiskelijan harjoittelumaan ja harjoitteluajan mukaan siten että apuraha on 11 €/pv tai 13 €/pv. Harjoittelun tulee kestää vähintään 2 kuukautta. Mikäli harjoittelu kestää alle 3 kk, yliopiston apurahaa ei makseta.

Erasmus-harjoittelusta laaditaan samankaltainen harjoittelusopimus kuin kotimaan harjoittelustakin. Lisätietoja Erasmus-harjoittelusta löytyy opiskelijakeskuksen Erasmus+ -harjoittelun verkkosivulta <http://www.oulu.fi/yliopisto/opiskelu/harjoittelu/harjoittelutuki/erasmus-harjoittelu>.

Harjoittelu Euroopan ulkopuolella

Mikäli haluat harjoitteluun Euroopan ulkopuolelle, voit hakea Euroopan ulkopuolisen harjoittelun apurahaa. Apurahan suuruus on 2000 €, mikäli

harjoittelu kestää väh. 3 kk, ja 1000 €, mikäli harjoittelu kestää alle 3 kk. Apuraha maksetaan suoraan opiskelijalle. Opiskelijan tulee itse hankkia harjoittelupaikkansa. Harjoittelun tulee olla osa opintoja. Huomaa, että ulkomaisen harjoittelun tukea et voi saada, jos olet jo saanut yliopiston harjoittelutuen. Lisätietoja Euroopan ulkopuolisen harjoittelutuen ehdoista löytyy Oulun yliopiston Opiskelijakeskuksen verkkosivuilta <http://www oulu.fi/yliopisto/harjoittelu/harjoittelu-ulkomailla>.

Edustustoharjoittelu

Harjoittelun voit tehdä myös Suomen ulkomaan edustoissa ja lähetystöissä. Tätä harjoittelua varten voit hakea yliopiston harjoittelutukea, joka on 2200 €/opiskelija (2015). Tukea ei makseta suoraan opiskelijalle, vaan edustusto maksaa harjoittelijalle työsopimuksen mukaisen palkan (kuitenkin vähintään 1164 euroa/kk vuonna 2015) ja laskuttaa yliopistoa tuen verran. Tuen periaate on siis samanlainen kuin kotimaassa tapahtuvassa harjoittelussa. Tuki anotaan ensin opiskelijakeskuksesta ja myönteisen ehdollisen tukilupauksen saanut voi hakea edustustoihin heidän aikataulujen mukaan. Edustustoharjoittelun on kestettävä vähintään 3 kuukautta ja sen on oltava osa opintoja. Edustustoharjoittelutukea et voi saada, jos olet jo saanut yliopiston harjoittelutuen. Lisätietoja edustustoharjoittelusta löydät Oulun yliopiston Opiskelijakeskuksesta ja edustustoharjoittelun sivuilta <http://www oulu.fi/yliopisto/harjoittelu/harjoittelutuki/edustustoharjoittelu>.

Muut harjoittelutuet

Harjoittelutukea voi hakea myös yliopiston ulkopuolisista organisaatioista. Esimerkiksi kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön asiantuntija- ja palveluorganisaatio CIMO (www.cimo.fi) tarjoaa erilaisia harjoittelumahdollisuuksia ja harjoittelutukia. Eri tuet mahdollistavat sen, että voit tehdä useamman harjoittelun, mikäli se pääaineesi tai koulutusohjelmasi puitteissa on mahdollista. Kotimaan harjoittelutuki, Euroopan ulkopuolisen harjoittelun tuki

ja edustustoharjoittelun tuki ovat keskenään vaihtoehtoisia, joten niistä voit saada vain yhden tuen. Voit kuitenkin käydä harjoittelussa esimerkiksi kokonaan työnantajan maksamalla palkalla, Erasmus-tuella ja CIMO:n myöntämällä tuella.

Miten valmistaudun harjoitteluun?

Harjoitteluun kannattaa valmistautua etukäteen. Kaikki irti harjoittelusta! Osa 2. Harjoittelun käsikirjan (<http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu>) tehtävät auttavat sinua tunnistamaan osaamistasi sekä jäsentämään akateemista asiantuntijuuttasi ja henkilökohtaisia vahvuuksiasi. Kun tunnet oman osaamisesi, vahvuutesi ja mielenkiinnon kohteesi, on sinun helpompi lähteä hakemaan juuri sinulle sopivaa harjoittelupaikkaa. Tutustu siis käsikirjan tehtäviin ennen kuin alat etsimään harjoittelupaikkaa.

Käsikirja auttaa sinua myös pohtimaan tavoitteitasi. Harjoittelu on ainutlaatuinen tilaisuus ja harjoittelupaikkaa valitessasi sinun kannattaa miettiä tarkkaan, mitä harjoittelulta toivot ja haluat. Millaisia asioita haluat oppia harjoittelun aikana? Tavoite voi olla jokin konkreettinen taito tai tutustuminen työelämään yleensä. Onko sinulla mielessäsi unelmatyöpaikka, voisiko sinne päästä harjoitteluun? Harjoittelussa saat arvokasta tietoa siitä, millaisesta työstä pidät. On hyvä huomata jo harjoittelun aikana, mikäli mielikuvasi jostain työstä on ollut virheellinen, etkä viihdykään kyseisessä työssä. Toisaalta jokin työ voi osoittautua myös odotettua kiinnostavammaksi.

”Harjoittelupaikka kuulosti mielenkiintoiselta, työtehtäviin kuului paljon kirjoittamista sekä itsenäistä työskentelyä ja tiedonhakua, kaikki asioita, joissa koen olevani parhaimmillani. Tehtävä oli sopivan haasteellinen ja tarjosi mahdollisuuden oppia uutta ja verestää vanhoja tietojani.” (Opiskelijan palaute)

Suoraan ammattiosaamiseen liittyvien taitojen lisäksi harjoittelu on erinomainen tilaisuus kehittää monia muita työelämässä tärkeitä taitoja, joita ei koulutuksessa varsinaisesti opeteta. Tällaisia voivat olla muun muassa esiintymistaito, kielitaito, vuorovaikutustaidot, ryhmätyötaidot tai organisointikyky. Harjoittelussa voit oppia jotain myös itsestäsi, esimerkiksi kuinka opit uusista tilanteista tai millainen on sinun tapasi ratkoa ongelmia.

Vinkkejä harjoittelupaikan etsimiseen

Monet löytävät harjoittelupaikan itse, omien verkostojensa avulla. Käy mielessäsi läpi kaikki ystävät, sukulaiset ja tuttavat. Ehkä joku heistä työskentelee kiinnostavassa paikassa. Kenties jollain kurssilla on ollut yliopiston ulkopuolinen opettaja, johon voisit ottaa yhteyttä harjoittelupaikkaa etsiessäsi? Yhdistä työnhakuun sosiaalisen median verkostojasi. Liitä perinteiseen ansioluettelosi linkki esimerkiksi blogiisi tai YouTube-ansioluettelosi. Voit käyttää verkostoitumiseen myös vaikkapa LinkedIn-palvelua (<http://www.linkedin.com/>). Näy verkossa positiivisella tavalla, sillä luomasi nettipersoona on käyntikorttisi työnantajalle.

Avoimia työ-, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja voi selailta <http://www oulu.fi/yliopisto/opiskelu/harjoittelu-työelämä-ja-valmistuminen> -sivulta löytyvien linkkien kautta (Oulun yliopiston ilmoitusnäkyvä, twitter). Työnvälityspalveluja on listattu myös sivulla <http://www oulu.fi/yliopisto/opiskelu/tyonhakuvinkit>

Käytännön vinkkejä (esim. ansioluettelon ja hakemuskirjeen tekeminen) löydät Harjoittelun ohjaus -sivustolta (<http://www oulu.fi/yliopisto/harjoittelu/harjoittelun-ohjaus>).

Harjoittelun alkaessa

Harjoitteluorganisaatioilla on monenlaisia harjoittelukäytäntöjä. Joissain paikoissa harjoittelijoita on vuosittain ja harjoittelijan perehdytys ja ohjaus hoidetaan rutiininomaisesti. Työpaikalla voi olla esimerkiksi valmis perehdytyskansio. Toisaalta voit olla organisaation historian ensimmäinen harjoittelija. Yrity maailmassa ei välttämättä ole tietoa tai kokemusta akateemisen koulutuksen saaneen harjoittelijan osaamisesta.

”Ohjaaja oletti, että työtehtäväni oli minulle alusta asti selvä, vaikka minulla oli vain hyvin hämärä kuva siitä, mitä työtehtävääni kuuluisi, millainen aikataulu olisi ja kuinka laaja työni tulisi olla. Kysymällä asiat kuitenkin selvisivät, mutta olisin kaivannut tarkempaa ohjausta etenkin alkuvaiheessa”. (Opiskelijan palaute)

Hyvään perehdytykseen kuuluu, että sinulle kerrotaan, kuka on lähin esimiehesi ja keneltä voit kysyä tarvittaessa neuvoja. Sinulle nimetään harjoittelun ohjaaja ja sinut esitellään tuleville työtovereillesi. Sinulle esitellään myös organisaatio yleisesti ja sen toimintatavat. Vaikka et opikaan tuntemaan kaikkia ensimmäisen päivän aikana, on kuitenkin tärkeää, että muut tietävät kuka olet ja mitä olet tullut tekemään. Näin sinulle osataan myös antaa sopivia työtehtäviä. Perehdyttäjän tulisi lisäksi kertoa sinulle työpaikan käytännöistä esimerkiksi työaikojen, lomien ja sairauslomien suhteen. Sinulle esitellään työpisteesi ja työtehtäväsi. Samalla kannattaa sopia yhteydenpidon muodosta ja aikataulusta harjoittelun aikana. Alkukeskustelussa voitte käydä läpi sekä sinun että työnantajan odotukset harjoittelulle. Muista, että aloittaessasi vaadittavat sopimukset tulee olla allekirjoitettuna (harjoittelusopimus, työsopimus).

Työnantajan kanssa kannattaa sopia säännölliset (esimerkiksi viikoittain) keskustelut, joissa katsotaan, mitä tehtäviä sinulla on ollut ja miltä ne ovat tuntuneet. Voitte keskustella esimerkiksi siitä, onko työmäärä sopiva, ovatko työtehtävät vaatimustasoltaan sopivia, saatto riittävästi ohjausta? Samalla voit tarkastaa edistymistäsi suhteessa asettamiisi tavoitteisiin ja tehdä korjausliikkeen, mikäli tavoitteet näyttävät karkaavan.

Harjoitteluraporttia ja/tai -portfoliota varten on tärkeää tehdä muistiinpanoja heti tuoreeltaan työtehtävistä, tilanteista ja oppimistasi asioista. Useimmat oppiaineet vaativat harjoitteluraportin, jotta saat harjoittelusta opintopisteet. Ota selvää tarkemmista raportointiohjeista omasta oppiaineestasi. Kaikki irti harjoittelusta! Osa 2. Harjoittelun käsikirjan (<http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu>) avulla voit halutessasi tehdä harjoittelustasi portfolion.

Miten harjoittelupaikassa kannattaa 'esiintyä'?

Noudata hyviä peruskäytöstapoja. Saavu ajoissa paikalle. Tervehdi, esittele itsesi tuntemattomille ja kätele. Hymyile ja esiinny kohteliaan ystävällisesti. Pukeudu työn vaatimalla tavalla ja siististi. Harjoittelussa mainostat itseäsi tulevana työntekijänä joko kyseisessä tai muussa organisaatiossa. Joskus myöhemmin tuleva työnantajasi saattaa hyvinkin soittaa harjoittelupaikkaan ja kysellä sinusta. Olet myös oman yliopistosi ja oppiaineesi edustaja. Halusit tai et, antamasi hyvä tai huono vaikutelma liittyy työnantajan mielessä jatkossa muihinkin saman oppiaineen tai jopa koko yliopiston opiskelijoihin.

Lähes kaikki harjoittelijat kokevat aluksi epävarmuutta oman osaamisensa riittävydestä ja kyvystään vastata odotuksiin. Monelle harjoittelupaikka on ensimmäinen kontakti oikeaan työelämään, joten epävarmuus uuden edessä on luonnollista. Yleensä töiden päästessä vauhtiin alat huomata, mihin kaikkeen yliopisto-opinnot ovat sinua valmistaneet, ja itseluottamuksesi kasvaa. Esitä kysymyksiä työtehtävistä, organisaatiosta ja niin edelleen. Kyselevä harjoittelija on kiinnostunut harjoittelija ja siten myös aktiivinen harjoittelija. Sinun ei välttämättä tarvitse tyytyä tekemään vain tarjottua työtä vaan voit kysellä muitakin töitä. Harjoittelussa on tavoitteena, että työnantaja tarjoaa mahdollisuuden tehdä vaihtelevia töitä. Jos huomaat tekijäänsä odottavan työn, voit oma-aloitteisesti kysyä, saisitko sinä tehdä sen. Kysy rohkeasti apua sitä tarvitessasi ja kerro rehellisesti, mitä jo osaat ja mitä et vielä. Muista, että olet harjoittelija, eikä sinun tarvitse osata kaikkea.

"Harjoittelija oppi tehtävänsä nopeasti ja pystyi tekemään työtä myös itsenäisesti harjoittelun aikana. Hän oli kiinnostunut työstä sekä halukas oppimaan lisää." (Työnantajan palaute)

"Mukava kohdata ja opettaa innokkaita ja motivoituneita opiskelijoita." (Työnantajan palaute)

Pyri tutustumaan mahdollisimman moniin ihmisiin harjoittelupaikassasi. Harjoittelu on hyvä mahdollisuus luoda verkostoja tulevaisuuden varalle. Ole tekemisissä myös niiden ihmisten kanssa, jotka eivät suoraan liity juuri sinun työtehtäviisi.

Ongelmia?

Yleensä harjoittelu on positiivinen kokemus sekä harjoittelijalle itselleen että työnantajalle. Joskus saattaa kuitenkin esiintyä ongelmia. Työsopimus on juridinen asiakirja, joka takaa sinulle tiettyjä velvollisuuksia, mutta myös oikeuksia. Tärkeintä on, että et jää ongelmiesi kanssa yksin vaan pyydät rohkeasti apua. Ohjauksen tai mielekkäiden töiden puute, kuten myös yksin jääminen esimerkiksi kesälomien aikana, ovat asioita, joita huolellisella harjoittelun suunnittelulla pyritään välttämään. Näistä asioista kannattaa keskustella ensisijaisesti työpaikalla harjoittelun ohjaajan kanssa. Mikäli säännöllisistä palavereista pidetään kiinni, päästään mahdollisiin ongelmatilanteisiin puuttumaan heti. Jos työtehtäväsi muuttuvat sovitusta, asiata kannattaa sopia kirjallisesti.

Jos kohtaat suoranaisia laittomuuksia tai häirintää, ota yhteys työpaikkasi luottamusmieheen, mikäli sellainen on. Mikäli kuulut ammattiliittoon, olet oikeutettu liittosi lakimiehen palveluihin. Tietoa työelämän pelisäännöistä löydät esimerkiksi Akavan Työelämätietosivustoilta (<http://www.akava.fi/tyoelama>) tai Työsuojeluhallinnon sivuilta (www.tyosuojelu.fi/fi/)

Rapatessa roiskuu ja tekeväälle sattuu. Palkallisessa harjoittelussa eli kun kyseessä on normaali työsuhde, on harjoittelija työaikana työnantajan vakuutuksen piirissä. Yliopisto on vakuuttanut opiskelijat opiskelutapaturmalain mukaisella vakuutuksella, josta voi hakea korvausta palkattomassa harjoittelussa tapahtuvasta tapaturmasta. Korvauksia saa, mikäli tapaturma tapahtuu opiskeluun liittyvässä palkattomassa käytännön harjoittelutyössä. Vakuutus on voimassa myös ulkomailla. Muun kuin työaikana sattuvien tapaturmien varalta opiskelijan on hoidettava vakuutusturvansa itse (esimerkiksi matkavakuutus).

Mitä harjoittelun jälkeen? Miten hyödynnän oppimaani tulevaisuudessa?

Työpaikalla järjestetään usein loppukeskustelu harjoittelun päättyessä. Tällöin työnantaja saattaa pyytää sinulta palautetta harjoittelusta. Muista pyytää työnantajalta työtodistus. Työnantajan antama palaute on yliopistolle tärkeää harjoittelun suunnittelun ja työelämäyhteyksien kehittämistyön vuoksi. Seuraavien vuosien opiskelijat hyötyvät palautteestasi. Muista myös palauttaa harjoitteluraportti omaan yksikköösi, jotta saat harjoittelusta opintopisteet. Selvitä raportointiohjeet omasta yksiköstäsi, sillä käytännöt vaihtelevat oppiaineittain.

Mieti, mitä opit harjoittelun aikana ja osaatko tuoda sen julki. Hyötyäksesi mahdollisimman paljon harjoittelusta käytä ja täytä Kaikki irti harjoittelusta! Osa 2. Harjoittelun käsikirjaa (<http://www.oulu.fi/yliopisto/harjoittelu>).

*”Opin tarttumaan rohkeammin haasteellisiinkin tehtäviin sekä ottamaan vastaan palautetta ja käymään keskustelua toisten asiantuntijoiden kanssa.”
(Opiskelijan palaute)*

ANTOISAA HARJOITTELU!